

MATIJA ZORN

Slika 5: Udeležence otvoritve je po razstavi popeljal avtor razstave Miha Pavšek.

Razstava je med 15. aprilom in 15. julijem gostovala v prostorih Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. Ob otvoriti razstave je zbranim o Triglavskem ledeniku spregovoril Matej Gabrovec, dolgoletni vodja preučevanj ledenika na inštitutu, po razstavi pa jih je popeljal Miha Pavšek (slika 5).

Postavitve razstave so omogočile Ljubljanske mlekarne in Gornjesavski muzej Jesenice. Več o razstavi si je mogoče prebrati na spletnem naslovu: <http://giam.zrc-sazu.si/sl/zeleni-plaz#v>, kjer je tudi spletna povezava na vse razstavne panoje v .pdf obliki (http://giam.zrc-sazu.si/sites/default/files/razstava_tl_v_spm_e-panoji_vse.pdf).

V letu 2016 je razstava gostovala še v prostorjih Agencije Republike Slovenije za okolje (2. 8.–2. 9.), Ljubljanskih mlekarn (20. 9.–21. 10.) ter v Atriju ZRC (11.–25. 11.) v Ljubljani. V kolikor bi si želeli njenega gostovanja v vašem kraju ali ustanovi, se obrnite na Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.

Matija Zorn

Začetek projekta SMART-MR: Trajnostni ukrepi za učinkovitejši promet v metropolitanskih regijah

Ljubljana, 5.–6. 5. 2016

Projekt SMART-MR (*Sustainable Measures for Achieving Resilient Transportation in Metropolitan Regions*) oziroma Trajnostni ukrepi za učinkovitejši promet v metropolitanskih regijah; <http://www.zrc-sazu.si/en/smart-mr>) je bil odobren na prvem razpisu programa Interreg Europe februarja 2016 in se je uradno začel s 1. aprilom 2016. Vodilni partner pri projektu je Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, drugi slovenski partner je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, tuji partnerji pa so še: Mesto Oslo, Agencija za urbano okolje, Norveška; Svet dežele Akershus, Norveška; Združenje lokalnih oblasti regije Göteborg, Švedska; Agencija za okoljske storitve regije Helsinki, Finska; Transportno združenje Budimpešte, Madžarska; Metropolitanska regija glavnega mesta Rim, Italija; Metropolitansko območje Porto, Portugalska in Metropolitanska regija Barcelona, Španija.

Projekt ima dve fazi. V prvi, ki traja tri leta, partnerji izmenjujejo dobre prakse in pripravljajo akcijske načrte za vsako izmed vključenih metropolitanskih regij, v drugi, dvoletni fazi, pa bodo partnerji spremljali izvajanje zastavljenih akcijskih načrtov.

Promet v metropolitanskih regijah povzroča zastoje in velike količine toplogrednih plinov ter s tem nalaga velike izzive oblastem pri zagotavljanju zdravih življenjskih pogojev za prebivalce in podporne okolja za razvoj gospodarstva. Tako je glavni cilj projekta SMART-MR podpreti lokalne in regionalne oblasti pri izboljšanju prometne politike in zagotavljanju trajnostnih ukrepov za doseg učinkovite nizkoogljične mobilnosti v metropolitanskih regijah. Za rešitev tega vprašanja bo deset projektne partnerjev iz osmih metropolitanskih regij (Oslo, Göteborg, Helsinki, Budimpešta, Ljubljana, Rim, Porto in Barcelona) delilo svoje izkušnje s področja prometa in načrtovanja mobilnosti in v tem okviru organiziralo sedem delavnic. Za vsako delavnico bodo partnerji izdelali poglobljeno analizo obravnavane tematike, opisali dobre prakse in v njihovem okviru organizirali študijske obiske. Poleg tega bodo na delavnicah oblikovana konkretna priporočila za oblikovanje politik. S pomočjo projektne rezultate, kot so priročnik trajnostnih ukrepov za doseg učinkovitega trajnostnega prometa v metropolitanskih regijah, zbrane in predstavljene dobre prakse in priporočila politikam ter preko diseminacijskih aktivnosti, dogodkov in konferenc ter regionalnih srečanj z zainteresiranimi deležniki, bo projekt prispeval k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020, kohezijske politike in programov *Interreg Europe*. Poleg tega bodo rezultati služili kot orodje za svetovanje organom upravljanja in lokalnim ter regionalnim oblastem pri določanju novih prometnih politik.

Metropolitanske regije bodo pripravile in izvedle akcijske načrte za izboljšanje implementacije prometnih politik s pomočjo:

- zagotavljanja integriranega prevoza oziroma načrtov za trajnostno mobilnost v mestih,
- uvajanje nizkoogljičnega urbanega tranzitno usmerjenega razvoja v obliki intermodalnih vozlišč in skupnih urbanih postajališč,
- vključevanje deležnikov v projektne aktivnosti ter v oblikovanje in implementacijo akcijskih načrtov.

MARKO ZAPLATIL

Slika: Skupinska slika udeležencev na začetnem sestanku projekta v Ljubljani.

V Sloveniji, kjer projektne aktivnosti podpira tudi Ministrstvo za infrastrukturo, bomo pripravili Strategijo trajnostnega prometa v Ljubljanski urbani regiji.

Na začetnem sestanku mednarodnega konzorcija projekta, ki je maja potekal v Ljubljani, so partnerji zastavili delo za naslednjih pet let, predstavljen pa je bil tudi *Status report*, ki predstavlja razmere na področju prometnega načrtovanja v vseh osmih vključenih metropolitanskih regijah.

Več o projektu lahko preberete na spletni strani projekta www.interregeurope.eu/smart-mr, sprotne informacije pa objavljamo tudi na Facebook profilu *Interreg Europe Smart-mr*.

Janez Nared

Delavnica Raziskovanje gora v Obzorju 2020

Ljubljana, 10. 5. 2016

S finančno in vsebinsko podporo *CH-AT mountain alliance* (Švicarsko-Avstrijska zveza za raziskovanje gora, v nadaljevanju CH-AT) je Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU organiziral delavnico z naslovom *Raziskovanje gora v Obzorju 2020*. Delavnica je potekala 10. maja v Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Delavnice se je udeležila tudi Valerie Braun, predstavnica CH-AT iz Avstrije. Pokroviteljstvo nad dogodkom je prevzela Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

CH-AT vključuje mrežo skoraj 2000 raziskovalcev, ki delujejo na področju raziskovanja gora v Švici in Avstriji. Zveza je koordinirana in financirana bilateralno v obeh državah; v Švici ima sedež na Univerzi v Bernu (Oddelek za geografijo, *Mountain Research Initiative* – MRI), v Avstriji pa na Akademiji za znanost in umetnost (Inštitut za interdisciplinarno raziskovanje gora, Innsbruck). Finančno podporo individualnim in skupnim raziskovalnim projektom na temo gora omogoča pristojno ministrstvo v posamezni državi. Zaradi potrebe po mednarodnem povezovanju in preučevanju, je CH-AT k sodelovanju povabil tudi slovenske raziskovalce gora. Koordinatorstvo sodelovanja in organizacijo delavnice smo prevzeli sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Glavni cilj delavnice je bil povezati slovenske raziskovalce gora, se seznaniti z raziskavami drug drugega in se vključiti v nadaljnje evropsko povezovanje in mreženje, ki se oblikuje tudi preko skupne Strategije za raziskovanje gora (*Mountains for Europe's Future*, krajše *Mountain agenda*), ki je bila predstavljena v uvodu delavnice. Celoten dokument je prosto dostopen na spletni strani: http://www.chat-mountainalliance.eu/images/Mountains_for_Europes_Future_04_16_d.pdf. Udeleženci delavnice so delili izkušnje iz različnih znanstvenih disciplin (geografija, gozdarstvo, kmetijstvo, geologija, biologija, arheologija, družboslovje) in iz preteklih mednarodnih projektov. Delavnica je bila priložnost za razpravo o preteklih dosežkih, za določanje novih ciljev, za vzpostavitev novih domačih in mednarodnih partnerstev. Poudarjeno je bilo, da imajo slovenski raziskovalci gora zelo šibko znanstveno omrežje, ki bi ga bilo treba izboljšati s spodbujanjem interdisciplinarnih projektov.

Predstavljeni so bili rezultati dveh mednarodnih projektov, in sicer iz sodelovanja med Slovenijo, Avstrijo in/ali Švico. Matija Klopčič (Oddelek za gozdarstvo Biotehniške fakultete, Univerza v Ljubljani) je predstavil rezultate projekta ARANGE (FP7) na temo gorskega gozdarstva. Miha Pavšek (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU) je predstavil rezultate projekta NH-WF (*Interreg SI-AT*), ki se je ukvarjal z naravno in družbeno problematiko snežnih plazov v Alpah kot zelo pogosti vrste naravnih nesreč.

Na delavnici je sodelovalo prek 30 udeležencev, ki so bili razdeljeni v 6 skupin (3–6 oseb) glede na njihov interes za obravnavane teme, ki so bile skladne z družbenimi izzivi programa Obzorje 2020. Udeleženci so v skupinah razpravljali o svojih projektih idejah in razvijali skupne ideje. Predlogi se v glavnem ujemajo s cilji strateškega raziskovalnega programa *Mountains for Europe's Future*. Poudarjen je bil pomen raziskovalnih področjih, kot so varna in čista proizvodnja hrane, zelena energija in podnebne spremembe, pri katerih se kaže možnost za vključitev slovenskih raziskovalcev v mednarodna partnerstva evropskih programov financiranja kot je Obzorje 2020. Šest slovenskih raziskovalcev gora (Irena